

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

37. An Summus Pontifex potuerit annullare confessionem factam cum
Confessario non approbato ab Ordinario, ut patet in Concilio Tridentino,
sess. 23. c. 15. de reformat. Quæritur etiam, undè Sacerdos ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

rogati iuri suorum successorum: quia satis illis est, quod possunt has concessiones reuocare, & quando non reuocant, videtur tacite eas amittere. Et aliunde multa incommoda sequi possunt, si per mortem Episcopi, ipso facto cessaret tota hæc iurisdictione delegata in toto Episcopatu: nam inde moraliter sequeretur, vt multæ fierent confessiones inualidæ, & sine iurisdictione, interim dum Episcopi mors omnibus innotescit.

Atque hinc fortasse (quod me maxime mouet) videtur consuetudine receptum, vt mortuo Episcopo, hæc iurisdictione durare censetur, donec à Capitulo, vel successore reuocetur. Atque ita existimo posse in praxi securè obseruari, siue hoc sit, quia delegatio Episcopi, vt ab ipso facta est, durat: siue quia per tacitam concessionem Capituli, vel successoris continuatur, quod ad rem moralem parum refert. Vnde etiam constat idem esse dicendum quacumque ratione Episcopus priuatur Episcopatu, siue deponatur, siue ipse cedat, aut renuntiet, siue alio transferatur: nam, quantum ad præsens attinet, eadem est ratio in omnibus his casibus, illa enim diuersitas materialis est: formale autem est quod suam iurisdictionem amittat.

Notandum est hic obiter, quod qui iurisdictionem delegatam habet à Pontifice, potest confessiones audire vbique terrarum, nulla licentia petita ab ordinariis locorum: sicut qui delegatam habet ab Episcopo, potest in tota Diocesi. Non solent tamen huiusmodi licentiam concedere, nisi ordinariis, & Parochis non inuitis, & non repugnantibus: vt constat ex Bulla Gregorij XIII. in qua concedit Societati IESV facultatem absolvendi quoscumque accedentes, modò non repugnent ordinarij locorum. Et in tali casu potest Episcopus, vel Parochus iure dare consensum, etiam si sit excommunicatus, quia non confert iurisdictionem, sed est sola conditio sine qua non.

Notandum secundò, quod is, qui delegavit iurisdictionem suo arbitrio, sine alia causa potest reuocare, non solum validè, sed etiam licitè, per se loquendo, quia vitur iure suo, & quasi re propria: superior autem non potest reuocare delegationem factam ab inferiore sine aliqua rationabili causa, atque non tam propter ius acquisitum à delegato, quam propter ius ipsius delegantis, quod habet ex vi suæ iurisdictionis ordinariæ, & quod habet ad committendam illam alteri: nec potest hoc vsu priuari sine rationabili causa. Imò, si euidenter sit iniusta reuocatio, videri potest nulla, quia est priuare alterum rationabiliter inuitum re sua: sicut superior si velit suspendere subditum à suo munere iniuste, & sine vlla causa, non poterit, neque aliquid validè efficiet. Quæ ratio probabilis est in Episcopis, quia potestatem habent communi iuri magis addictam. At si Summus Pontifex id faciat, factum tenebit, propter dependentiam, quam habent ab illo omnes inferiores in iurisdictione, quia omnes ab illo, & per illum eam recipiunt.

Sed hic non est relinquenda curiosa quæstio, quæ, videlicet, Confessarius Papæ accipiat facultatem illum absolvendi. Et quidam aiunt Confessarium Papæ ab ipso Christo immediatè accipere iurisdictionem. Vide Opatonium de Sacrament. tract. de Penitent. disp. 10. quest. 2. num. 29. Aliqui verò asserunt, quod Pontifex possit à quolibet Sacerdote, cui sponte se submisit, absolui: nam quicquid Sacerdos iure diuino habet potestatem absolvendi quemcumque voluntariè se submittentem, modò non sit ab Ecclesia prohibitus: sed Summus Pontifex à nullo prohiberi potest, quin se voluntariè submittat, cuiusque ipse voluerit, cum nullum

habeat in terris superiorem. Nec est eadem ratio de potestate excommunicandi: quia cum hæc concernat forum contentiosum, non est communicata nisi Summo Pontifici, quam nequit in seipsum alteri communicare. Et ita docet Amicus tom. 8. disp. 7. sect. 1. n. 13. putant enim Sacerdoti competere de iure diuino potestatem absolvendi à peccatis.

Sed Præpositus in 3. part. quest. 7. dub. 3. n. 26. hoc negat; explicat tamen quomodo Summus Pontifex possit sacramentaliter absolui. Cum enim sit ovis Christi, potest in suum bonum alteri iurisdictionem respectu sui in hoc foro concedere, quemadmodum potest respectu aliorum: nam hæc iurisdictione fauorabilis potest concedi ab eo, qui vniuersalem habet iurisdictionem in Ecclesia respectu cuiuscumque, qui est membrum Ecclesiæ, & ovis Christi, quæ conditio etiam in ipso Pontifice reperitur. Vide etiam Tannerum tom. 4. disp. 6. q. 9. dub. 3. num. 45.

RESOL. XXXVII.

An summus Pontifex poterit annullare confessionem factam cum Confessario non approbato ab Ordinarij, vt patet in Concilio Tridentino sess. 23. cap. 15. de reformat.

Quæritur etiam, vnde Sacerdos habeat iurisdictionem in foro Penitentia?

Et ex doctrina huius Resolutionis aliqua alia notabilia circa supra dicta explanantur. Ex part. 8. tract. 1. Refol. 84.

§. 1. Quoad primum suppono non omnem Sacerdotem posse validè absoluerè peccatis mortalibus non antè absolutis, sed ex hac parte, ultra ordinationem sacerdotalem in ministro requiri peculiarem aliam facultatem, quæ dicitur iurisdictionis. Ita omnes Theologi & morales Auctores docent. Et apertè desinuit Tridentinum sess. 14. cap. 7. attestans etiam de perpetua excommunicatione, & praxi Ecclesiæ, dicens: Persuasum semper in Ecclesia Dei fuit, & verissimum esse Synodus hæc confirmat, nullius momenti absolutionem eam esse debere, quam Sacerdos in eum profert, in quem ordinarij, aut subdelegatam non habet iurisdictionem: vbi planè hanc requirit ad Sacramenti valorem, & non solum ad licitum vsum. Et in hoc fundamento firmat quoque reservationem casuum in Ecclesia consuetam. De qua tursus can. 11. damnat qui diceret, casuum reservationem non prohibere quominus Sacerdos à reservatione verè absoluat. Idem iam antè & omni tempore constabat ex Concilio Florentino sess. vltim. in decreto Eugenij, ex cap. omnis viriusque sexus, & ex aliis antiquis iuribus, & ex perpetua traditione ac doctrina Ecclesiæ. Atque in cap. finali, de penitent. disp. 6. iustum fuerat, vt Sacerdos non admittus confessiones excipere tentans, gradus sui periculo subiaceret, id est, esset suspendendus ab officio. Quod Riccius part. 2. decis. 146. & 644. & Portelius in dub. Regular. verb. Pena, num. 12. intelligunt, vt in perpetuum non admittatur ad confessiones audiendas, & ad tempus Missarum celebratione priuatur.

2. Deinde in Concilio sess. 23. cap. 15. de Reformat. sic habetur: Nullum etiam Regularem posse confessiones secularium, etiam Sacerdotum audire, nec ad id idoneum reputari, nisi aut Parochiale beneficium, aut ab Episcopis per examen, si illis videbitur esse necessarium, aut alijs idoneis iudicetur, & approbationem, quæ gratis detur, obtineat, priuilegijs,

preter ad medium, vers. Dixi supra aliquos.

MANE
omnia
O. IIII V
E. III

privilegijs, & consuetudine quacumque etiam immemorabili non obstantibus. Hæc approbatio est conditio quædam à jurisdictione distincta; est enim declaratio quæ habilis, & idoneus minister ad hoc exercitium publicatur. Estque ex decreto Concilij necessaria, non solum ad licite, sed etiam ad valide hoc ministerium exercendum. Et ita indubitanter omnes intelligunt, ut rectè observat Aleria de sacrament. Penitent. quest. 6. sect. 6.

3. Hoc supposito, difficultas est, an Pontifex potuerit in dicto Decreto Concilij annullare confessionem factam Confessario non approbato; & ratio dubitandi est, quia quæ sunt necessaria necessitate Sacramenti, spectant ad necessitatem Sacramenti: atque Ecclesia non habet potestatem in ea, quæ spectant ad necessitatem Sacramentorum; nam hæc dependent à sola voluntate Christi instituentis Sacramenta: ergo si ante Concilium talis approbatio necessaria non fuit necessitate Sacramenti, neque nunc erit necessaria.

4. At his non obstantibus communis Doctorum sententia est, approbationem Episcopi post Tridentinum esse necessariam necessitate Sacramenti, & non tantum præcepti, adeo ut, si quis tentet, nihil efficiet: viri penitens, etiam si bona fide accedat ad Sacerdotem ab Episcopo non approbatum, tenebitur iterum peccata confiteri, cum primum id novit: atque ita fecerunt declarasse Congregationem Cardinalium, qui auctoritatem habent explicandi Concilium. Fundamentum est, quia potest Ecclesia in Sacerdote requirere aliquam conditionem, sine qua ille non esset capax jurisdictionis ad absolvendum: cum enim potestas absolvendi in hoc foro conferatur à Christo, dependenter à suo Vicario, facta prohibitione, ne vilis sine licentia superioris absolvat, statim iure divino requiritur talis licentia. Vnde sicut potuit Ecclesia ad validitatem huius Sacramenti licentiam superioris requirere; ita requirere potuit Episcopi approbationem, ut conditionem, sine qua Sacerdos non esset capax talis licentiæ, & jurisdictionis. Confirmatur à paritate sacramenti Matrimonij, ad cuius validitatem post Concilium Tridentinum sess. 24. cap. 1. de Reformat. requiritur præsentia Parochi, aut alterius Sacerdotis de ipsius Parochi, vel Ordinarij licentia, cum duobus, vel tribus testibus; quæ tamen antea non requirebatur. Pari ergo ratione ad validitatem sacramenti Penitentia requirere potuit approbationem Episcopi, quæ antea non requirebatur.

5. Ad rationem dubitandi respondeo, minorem esse veram de potestate directâ, & immediatâ: falsam verò de indirectâ, & mediata: per quam mutando aliquam circumstantiam, quæ immediatè pendet ex ipsius auctoritate, indirectè, & mediatè mutat essentiam Sacramenti, quæ ex Christi institutione pendet ex tali circumstantia, Ecclesiastica potestati subiecta. Et hæc omnia docet Amicus in cursu Theolog. tom. 3. disp. 15. sect. 3. num. 92. qui etiam sect. 2. num. 35. rectè observat, quòd, etsi omnem absolvendi potestatem in hoc foro penitenti Sacerdos habeat à Christo in Ordinis susceptione: quia tamen illam habet dependenter in actu secundo à Vicario Christi, qui pro recto regimine illam potestatem impedit, & de facto impediit per multos canones, præsertim, per cap. placuit, disp. 6. & per cap. omnia virisque sexus: posita autem universalis prohibitio Pontificis, potestas ipsa absolvendi iure divino manet suspensa in Sacerdote, donec accedat facultas, & licentia ab ipso Pontifice, ad usum talis potestatis exercendum, quæ licentia, & facultas, etsi non addat novam potestatem ab-

solvendi, pristinam tamen reddit expeditam, & efficacem ad suum effectum operandum, tollendo impedimentum, quod erat canonicè appositum. Et hæc omnia satis conferunt ad nostram materiam de Potestate Pontificis in ordine ad Sacramenta.

6. Sed ut magis ipsa clarescat, cum difficultate etiam proposita in titulo huius resolutionis, obijci potest quòd unusquisque Sacerdos in sua ordinatione accipiat potestatem remittendi peccata, ut patet ex forma: *Accipe Spiritum sanctum, quorum remisit peccata, remittentur eis*; quæ potestas datur illimitatè; & proinde unusquisque Sacerdos iure divino habet potestatem remittendi peccata respectu cuiuscumque, quæ proinde potestas non potest efficaciter per Ecclesiam impediti, quin valide exeat in actum, si penitens sit dispositus, quantumvis Sacerdos peccet, si contra Ecclesiam prohibitionem aliquem absolvat in hoc Sacramento, vel absolvat à certis casibus: hæc obiectio per se difficultatem, vnde competat Sacerdoti jurisdictione in foro Penitentia. Itaque.

7. Quæro vnde Sacerdos habeat jurisdictionem in foro Penitentia. Aliqui censent potestatem jurisdictionis pro foro penitentia competere iure divino, esseque ipsum characterem sacerdotalem, nec quidquam tribui per Ecclesiam Sacerdoti, quòd se teneat ex parte causæ efficientis, sed per eam solum applicari materiam, seu subijci personas, in quas Sacerdos ius possit in hoc Sacramento dicere, tenet Angelus verb. Confessio 3. n. 4. Maior disp. 19. quest. 1. in fine. Valquez tom. 3. in 3. part. disp. 239. cap. 5. in fine. & tom. 4. quest. 93. art. 1. dub. 2. num. 25. Alij censent, per ordinationem dari jurisdictionem in habitu: per Ecclesiam verò dari in actu, ita Navarr. cap. 4. summa, num. 3. Alij censent jurisdictionem competere Episcopis, & pastoribus iure divino: alijs verò concedi ab Ecclesia, indicat Petrus Soto lectio 5. de Confessione.

8. Sed mihi placet magis opinio Patris Amici tom. 8. disp. 15. sect. 2. num. 10. & aliorum asserentium quælibet Sacerdotem vi suæ ordinationis iure divino accipere completam potestatem ius dicendi in quæcumque peccata sacramentaliter confessâ, & in quæcumque Christianum, qui se spontè submisit huic sacramentali iudicio sub conditione tamen, nisi Ecclesia prohibuerit. Vnde accedente Ecclesie prohibitione, absolutio impensa à Sacerdote penitenti, quantumcumque voluntariè se submittentem, erit nulla, eo quòd Sacerdos non accipit hanc potestatem exercendam contra prohibitionem Ecclesie. Quare etsi ante Ecclesie prohibitionem potuerit Sacerdos absolute quoscumque, qui se voluntariè submitterent in hoc sacramentali foro; posita tamen prohibitione, non potest quemquam valide absolute, nisi in quem ex auctoritate Ecclesie ordinariam, aut delegatam acceperit jurisdictionem. Nam posita prohibitione Ecclesie, ipsa sacerdotalis potestas absolvendi à peccatis iure divino redditur invalida, idque ad conservandum debitum ordinem Ecclesiastici regimini.

9. Et hæc doctrina mihi summo per se placet, quia, ut ait Amicus, saluat omnia, quæ de hoc Sacramento docent Theologi: Saluat.

10. Primò, cur initio nascentis Ecclesie omnes Sacerdotes iure divino poterant quoscumque penitentes, voluntariè se submittentem à quibuscumque peccatis absolute, quòd supponit Caietanus tom. 1. opuscul. tract. 7. & aperte docet Sylvester verb. Confessor. primo, quest. 1. & Navarrus loco prenotato, num. 2. fateatur, hoc omnes testari: quòd & ipse deducit ex citato cap. placuit, in quo Urbanus 11. prohibet.

Sup. hoc supra lege doctrinam Resolution. 1. & 35. & signanter §5. eorum primarum annotationum.

prohibet, ne deinceps vlli Sacerdoti liceat, quemlibet alteri Sacerdoti commissum, ad penitentiam suscipere, sine eius consensu, cui prius se commisit: nam dictio, inquit, deinceps, & similes denotant constitutiones, in quibus ponitur, praterita non comprehendere. Nec obstat quoddam ante Urbanum comprehendere. Nec obstat quoddam ante Urbanum comprehendere. Nec obstat quoddam ante Urbanum comprehendere.

11. Secundo saluat, quod Summus Pontifex possit a quolibet Sacerdote, cui sponte se submisit, ad solui: nam quilibet Sacerdos iure diuino habet potestatem absoluendi quemcumque voluntarie se submittentem, modo non sit ab Ecclesia prohibitus: sed Summus Pontifex a nullo prohiberi potest, quin se voluntarie submitrat, cuiusque ipse voluerit, cum nullum habeat in terris superiorem. Nec est eadem ratio de potestate excommunicandi: quia cum haec concernat forum contentiosum, non est communicata nisi Summo Pontifici, quam nequit contra se ipsum alteri communicare.

12. Tertio saluat, quod omnes Apostoli iure diuino acceperint hanc potestatem absoluendi quoscumque ad se sponte accedentes: nam illam acceperunt cum omni plenitudine a Christo, nec fuit illis a Petro ad certa peccata, certisque personis limitata.

13. Quarto saluat, cur omnes Sacerdotes in articulo mortis, & periculo mortis plenam habeant potestatem absoluendi quoscumque a quibuscumque delictis: nam tunc cessante Ecclesiae prohibitione, iure diuino omnes habent hanc potestatem, quam neque Ecclesia prohibere potest, cum non sit Ecclesiae communicata potestas in destructionem; sed in edificationem animarum.

14. Quinto saluat, cur omnes Sacerdotes, vt communis Scholasticorum opinio fert, potestatem habeant, quoscumque absoluendi a peccatis venialibus, & mortalibus alijs ritè confessis; quia cum neutra sint necessariò subicienda clauibus Ecclesiae, prohibitio de non confitendo nisi proprio Sacerdoti, non censetur cadere, nisi super ea, quae sunt necessariò confitenda.

RESOL. XXXVIII.

An non obstante Decreto supra dicto Concilio Tridentino, cap. 15. de reformat. suppleat hodie Summus Pontifex iurisdictionem in aliquo casu vt Sacerdos non approbatus ab Episcopo possit excipere confessiones?
Et quando Sacerdos excipit Episcopi confessiones, unde habeat iurisdictionem?
Et alij quinq; diuersi casus sepius contingentes in praxi, asciscuntur in textu huius Resolutionis, circa iurisdictionem Confessarij Episcoporum, Cardinalium, & familiae illorum, & etiam Praetorum Regularium pro eligendis subiectis Confessariis.
Ex parte 8. tract. 1. Ref. 85.

§. 1. DE Sacerdotibus excipientibus confessiones in articulo mortis latius dicemus infra, nunc aliquos casus adducam: & idem assertum esse Summum Pontificem, vigore cap. de penit. & remiss. praebuisse Sacerdotibus iurisdictionem eligendi Episcopos. Et idem Opatovius de Sacrament. tract. de Penitent. disp. 10. quest. 7. num. 18. sic ait. Quaes, quando Sacerdos excipit Episcopi confessionem, unde habeat iurisdictionem, siquidem nec necessaria est, nec illam ex vi ordinationis habet? Respondeo. Etiam quoad hunc actum confessionis necessariam esse iurisdictionem: eamque talis Sacerdos accipit ab Ecclesia, & a Summo Pontifice, saltem per tacitum consensum, vt habet cap. ne pro dilatione, extra de penitent. & remiss. vbi Gregorius IX. permittit Episcopis, vt possint sibi prouidum eligere Confessarium. Ex quo colligitur, quod talis Confessarius non ab Episcopo, cuius excipit confessionem, sed a Summo Pontifice accipit clauem iurisdictionis. Ita Opatovius, cui etiam ad Machaeram tom. 2. lib. 4. p. 6. tract. 2. docum. 1. num. 1. §. 2.

2. Notandum est tamen hic cum Eminētissimo Lugo de sacramento Penitent. disp. 49. sect. 1. n. 3. Episcopos vt posse dicto priuilegio, etiam versentur in curia Pontificis, quia concessio generalis est; & licet habeant apud se Religiosos, qui ex facultate Papae possunt absoluere, possunt tamen alium sibi eligere, qui talem facultatem non haberet. Nomine autem Episcoporum comprehenduntur ibi alij Praelati superiores exempti; quia ita voluit Pontifex, & expressit in eodem indulto: quales sunt Abbates, exempti, & immediati Pontifici, & alij, qui habent similem iurisdictionem quasi Episcopalem; non tamen intelligitur Vicarius Episcopi, neque etiam Parochi, qui non sunt Praelati, & multo minus Abbatissa, licet sint exemptae, quia haec non habent iurisdictionem Episcopalem, nec nomen Praelati. Eodem indulto gaudent Praelati Regulares, praeterea Generales, & Prouinciales, imò, & Superiores locales, qui etiam sunt Praelati, & habent iurisdictionem in vtroque foro. Et haec omnia, me citato, docet Lugo vbi supra.

3. Sed difficultas est, an hodie Pontifex, stante dicto decreto Concilij Tridentini sess. 23. cap. 15. tribuat etiam iurisdictionem Sacerdotibus, vt possint eligi ab Episcopis extra suam Diocesim, non obstante quod non sint approbati. Et aliqui affirmatiue respondent, negantes in dicto decreto Concilij inclusos esse Episcopos. Et ita tenent Doctores, quos ego citavi in 3. part. tract. 2. resolut. 3. Sed non est recedendum a contraria sententia, nempe Episcopos includi in verbis Concilij, vt annuit Gregorius XIII. & declarauit sapius sacra Congregatio Concilij. Et nos, qui scribimus Romae, de dictis declarationibus dubitare non possumus; scimus enim veras esse, nisi voluntarie velimus in luce meridiana caecutare. Et hanc sententiam docent communiter Doctores, quibus addo Dominum meum Cardinalem de Lugo de sacramento Penitent. disp. 1. sect. 1. num. 3. vbi sic ait. Inferitur secundo, Praelatos, & Episcopos saeculares eo decreto comprehendi, ita vt licet a iure habeant facultatem eligendi Confessarium idoneum, non possint eligere, nisi vel Parochum, vel approbatum ab Ordinario; quia omnes alij declarantur ab Ecclesia non idonei. Ita Suarez in praesenti, disp. 28. sect. 4. num. 7. qui dicit ita declarasse Gregorium XIII. cuius verba refert infra sect. 6. num. 7. Coninck in praesenti, disp. 8. art. 7. n. 50. & alij communiter, non quia auferatur priuilegium, aut tem, & in facultas,

Infra in Re-
sol. dubi-
tus quae hic
sunt infra
4. 42. & 43.

Sup. hoc in
tom. 7. tr. 1.
Resol. 92. §.
Quoad ve-
ro & in alijs
eius primae
not. & lege
etiam do-
ctrinam ref.
& §. annot.
primae post
seq. huius
Ref.

Quae hic est
in tom. 7. tr.
1. Resol. 91.
§. 1. & 2. & in
tom. 1. tr. 3.
Resol. 27.
§. Quero
quarid, & in
Ref. 31. §. Sed
hic quero,
ad medium,
& in alijs §.
carum an-
notationu.
Et pro con-
tento a vers.
Inferitur se-
cundo, &
huius textus
in Ref. seq.
§. Septimus
casus ad me-
dium, vers.
Idonei au-
tem, & in

LIBRARIÆ
VNIuersitatis
MAGNIFICENTISSIMI
P. M. ILLIUS V
E. III